

led store Smærter og var allerede den Gang saa svag, at hun næsten ikke talte. Jeg sad der med tungt Hjerte, og saa bekendte jeg højt vor Tro. Men da jeg kom til: „Jeg tror paa Jesus Kristus“, saa stemte hun i med og bekendte den saa sammen med mig lige til Enden. Jeg har aldrig før hørt dette Ord af hendes Mund, thi jeg har aldrig villet lære nogen af mine Børn det udenad, men hver Gang, vi har holdt Morgenbøn sammen, har jeg bekendt Troen, saa hun har hørt den mange Gange. Men hvad der saa meget forundrede mig og glædede mig er, at hun ogsaa ad denne Vej kunde komme til at se, eller rettere, at Guds Aand saaledes kunde oplyse hende om, at dette Ord ogsaa skulde høre hende til.”

Dette er kun eet af mange Eksempler paa, hvad Betydning Andagt i Hjemmet kan blive for Børnene. Ofte møder vi Mennesker, som er imod Andagt, fordi den er trættende for Børnene, og at Børnene skal paatvinges noget for dem unaturligt eller pietistisk. Selvfølgelig er Hjemmets Andagt kun en til lært god gammel Skik, uden Hensyn til Deltagernes Trang og Tarv, saa kan den Time være trivial nok baade for unge og gamle. Men følger Lederen Hjerternes gensidige Trang til at „æde af Livets Brød“ som daglig Føde, og der „drages Vand med Glæde af Livets Kilde“, faar næppe nogen Afsmag derfor. I vort danske Hjem har vi fire forskellige Kilder, hvoraf vi kan øse vor Andagts Indhold uden at trætte Deltagerne, nemlig Bibelen, Bønnen, Bekendelsen og Salmerne. Af Bibelen læses et kort Afsnit hver Dag, saaledes at en Bog gennemlæses fortsat; man vælger en ny Bog med fælles Samtykke ifølge den stærkest gældende Trang i Tiden. Bønnen bør fremføres af Husfaderen eller Hjemmets Forstander og bør være kort og overvejende i Indhold, helst afvekslende Dag efter Dag, ellers bliver den let en indøvlet Ramse, og saa bør Takketonen anslaaes. Ved Morgenandagten bør Fadervor afslutte Bønnen, og kan man ikke fremføre andre Ord, saa lad al vor Tak og Trang finde hjertelig Udtryk i denne Herrens egen Form for vor Bøn. Troesbekendelsen bruges vist faa Steder ved Hjemmets Andagt. Dette burde vist være anderledes. Vi saa, hvilket smukt Resultat det havde i Rørdams Hjem. Og vore dejlige Salmer! Mon de benyttes i Hjemmets Kredse, som de burde? Jeg synes, den nye Salmebogs Titel „For Kirke og Hjem“ virkede saa indbydende i den Retning paa mig. De fleste ynder at synge, især Børnene, og her er en ypperlig Anledning til lære dem dansk Salmesang, som indeholder en arvet Aandsfyldte, der nok skal give de unge en Livsskat med ud fra vore danske Hjem. Da vore Salmebøger er inddelte ifølge Salmernes Emne og Anledning, kan man efterhaanden gennemsynge hele Bogen ved at synge en Sang hver Dag af et valgt Afsnit, som henhører til Tiden, baade i Kirkeaaet og Aarstiderne, eller i Samklang med Tønen i den Bog i Bibelen, man gennemgaaer. Med saadant Indhold og ordnet Afveksling for Hjemmets Andagt tror jeg, ingen vil kedes, men snart finde Interesse, som jo maa være en Hovedbetingelse for Fællesandagt. Hvad man ingen Interesse har i, kan umulig stemme Hjertet til Andagt. Der bør aldrig øves Tvang over nogen til at deltage i Andagt for Herren. Han vil kun fri og villig Hyldest. Jeg kender et Hjem, hvor en lille 4 Aars Pige græder og vil have Andagt over igen, dersom hun af en eller anden uforvarende Aarsag har fjernet sig i Andagtstimen. Lad Børnene faa Indtryk af, at det er Hjemmets helligste Stund paa Dagen, da al Travlhed og Mistemning er banlyst, og de skal

nok respektere Gudstjenesten i Hjemmet, ligesaa vil Tyndet finde sig tiltalt og ønsker at deltage; i modsat Tilfælde lad dem ogsaa forstaa, at de har uangribelig Frihed til at forlade Stuen før Andagten, dersom de ikke vil være med.

I den senere Tid har man anbefalet og indført et stort Antal Husandagtsbøger, og disse har vel nok virket til Opbyggelse i mange Hjem. Men for mig har de aldrig ydet den Rigdom og Kraft som den man selv kan hente fra selve Kilderne. De er dog kun et andet Menneskes Betragtninger og bærer Ufuldkomnehedens Præg som alt andet af vort eget Produkt. Mange af dem kan læses med langt større Udbytte, ved ubrudt Genlæsning; andre tjener os bedre til Fortolkning af et eller andet Skriftsted, som man i ledige Stunder søger Uddybelse af. De er, højest betragtet, kun en Frugt af et andet Menneskes Andagt, og fra det fysiske Liv ved vi, at Andenhaandsføde er ikke den kraftigste, der kræves af den saa meget mere for at tilfredsstille Hjertets Trang, og derfor kan deri netop være stor Fare for Appetittens Sløvelse.

Ogsaa med Hensyn til Hjemmets daglige Andagt lad os mindes, hvorledes det første kristne Samfund fandt daglig Næring og Velsignelse ved at „de holdt fast ved Apostlenes Lære og Samfundet, Brødets Brydelse og Bønnerne“ (Ap. Gr. 2, 43) og „de fik deres Føde med Fryd og i Hjertets Enfold, idet de lovede Gud og havde Yndest hos hele Folket“ (v. 46—47). Forøvrigt læs Paulus' Anvisning i Kol. 3, 14—17, hvilken er en Slags Indledning til den efterfølgende saakaldte Hustavle.

Enden paa Sagen bliver dog denne: at et Hjem kan aldrig blive for sine Medlemmer, hvad det burde være uden Andagt for Herren. Det fortjener ikke den dejlige Titel: Et kristent Hjem. Lad saa Andagten blive udført, hvordan den være vil, eet er dog vist: Hjerterne maa samles i hellig Hyldest til Herren vor Frelser!

P. C. Jensen.

FRA ØST-HIMMERLAND.
Af Sognepræst Carl Hornbech, Fredericia.

Med stor Interesse har jeg paa „Nationaltidende“s Kirkeside læst Porvst Th. Elmquists Artikel om ovenstaaende Emne.

Den gamle Provst kan skrive om denne Egn, saa det gør os, hvis Vugge har staaet paa disse Breddegrader, godt at læse, og Provsten kan tale med som den, hvis Hjerte er varmt for Østhimmerland, og som den, der har lagt sin Ungdoms trofaste Gerning der, saa at hans Navn endnu mindes med Tak og Glæde. De Aar, da Provst Elmquist var Præst paa de Egne, var efter Forholdene en gylden Tid.

Efter Forholdene, — ja, thi Østhimmerland, Landet med de skønne hvide Kirker og de vidende Udsigter, i en vis Forstand „det skønne Land med Dal og Bakker fagre,“ Landet mellem Kattegat mod Øst og Stambanen mod Vest, Maragerfjord mod Syd og Limfjorden mod Nord, — det Land er vel nok en af de tørreste Pletter i vort Land, i alt Fald, i Østjylland, naar en aandelig Maalestok skal anvendes.

Det var derfra Cimbrerne gik ud, — Himmerland er Kimbrerland, ligesom Teutonerne er Thyboerne, — og det er Landet, hvis Beboere spøgefuldt kaldes „Himmelboer“; ak, var de — og vi — det lidt mere! Men det er ogsaa Landet med de tomme Kirker, Landet, hvor det er sket, at der i en Kirke kun har været Gudstjeneste 20 Gange om Aaret, — Resten af Søndagene mødte kun Præst og Degn! Og endnu den Dag i Dag kan de Kirker, hvori der er nogenlunde god Kirkegang, let tælles.

Hvad er vel Grunden?

Jeg tænker, at vi Præster og,

saa her maa sige, at vi har været unyttige Tjenere; alfor ofte er der traadt op med altfor lidt Kraft mod de nedbrydende Kræfter, der ytrede sig i f. Eks. bevidst Fritænkeri med ret aggressive Fritænkerforeninger, mod de farvelige Fornøjelser, Søndagsarbejdet og den udbredte Materialisme, der tit blev næret af en for Guds Rige komplet ligegyldig Presse, og alt for ofte er Korsets Prædiken blevet klangløs og mat.

Men midt i alt det triste er der Lyspunkter, og hist og her har der arbejdet Præster, hvis Gerning satte Frugt. Jeg skal ikke nævne Navne ud over den trofaste gamle Provsts, han, hvis Artikel er Grunden til disse Liniers Færmkomst. Jo, et maa jeg nævne, Pastor Koeds i Skørping. Det var ham, som svang Aandens Sværd saa uforfærdet, at det bed, — der var en Mand, der vilde skyde ham, fordi han talte Guds Ords Sandhed uforfærdet, — det var ham, om hvem Beboerne i et af Sognene sagde: „Vi er nu aligevel for haarde ved vor Præst,“ og det var ham, der faldt paa Valen midt i sin Herres Gerning, da han efter et Møde, han holdt i en Lade, fik Lungebetændelse og døde. Der kunde nævnes flere Præster, der enten paa Rejse gennem Landet eller som fastboende var til Velsignelse, — i deres Kirker var der Mennesker, og i deres Sogne skete der Vækkelse, — og der kunde ogsaa nævnes Navne paa trofaste Indremissionærer, som rejste Nat og Dag og efter lidet besøgte Møder maatte vandre flere Mil i Aftenens Mørke for at finde Nattely.

En af dem var „Bitte Jens,“ — jeg sætter ham højt for hans Trofasthed og Tjenersind, selv om ogsaa jeg har smilet ved at se hans Frygt for de store Hunde. I en af hans smaa Stuer holdt jeg et af mine første Møder som ung Kandidat, — blandt andet derfor glemmer jeg ham ikke. Og der var den elskelige gamle Kristen Jacobsen, ham med det milde Smil og den store Kærlighed til Børn, — hvor husker jeg ham tale ved den første Børnefest i Hadsund Skov og indprente de smaa Sandheden fra Gud.

Det er saa fristende at nævne Navne, — men jeg skal prøve paa at undlade det. Vi er vist, alle vi, som elsker de Egne, enige om, at ogsaa vi har forsømt meget, og saa er det bedst at lade være at pege paa, baade hvad der blev gjort og hvad, der blev forsømt og nøjes med at ønske, at det maa blive bedre i Fremtiden.

Og der er Tegn paa, at det vil ske! Jeg har været med til Samfundsmøder for Indre Missions Venner, som hører til de største og afgjort til de rigeste, jeg har deltaget i. De samlede troende Mennesker fra hele Østhimmerland, om Foraaret i Skørping, om Efteraaret i Høbro. Saa kunde knapt nok nogen Sal rumme de mange Mennesker; Folk stod langt ud paa Gangene i et af de store Hoteller.

Jeg mindes en pudsigt Oplevelse fra Skørping. Landstingsmand, ja, jeg vil jo saa ikke nævne Navnet, — men altsaa: En Landstingsmand havde holdt et fortrinligt Foredrag om „De hellige Hjem,“ som affødte en levende Forhandling. I Løbet af denne talte jeg bl. a. om Taknemmelighed og sagde, at hver Gang jeg havde læst Jonas Lie, blev jeg saa glad for mit Hjem og taknemmelig for dets Gaver til mig.

Efter Mødet kom en hel Skare af Mødets kvindelige Deltagere hen til mig og sagde: „Hvor kan man faa den Bog?“ „Hvilken Bog?“ spurgte jeg. „Den, De talte om, Jonas Lie!“ Og saa fortalte jeg, at det var ingen Bog, men Forfatteren til en Række af gode Bøger, og de noterede Navnene ned og lovede at give deres Mænd dem; thi

de vilde jo saa gerne have glæde og taknemmelige Mænd!

Og saa gik Jonas Lie sin Sejrsgang gennem Østhimmerland.

Der findes nu paa de Egne ved Siden af Vantroen en ikke ringe Skare troende Mennesker, som vil tage fat, — en af deres Arbejdsmetoder fortjener at kendes i videre Kredse.

Der er i et eller andet Sogn en lille Kreds af Mennesker, som gerne vil have de andre i Sognet med paa Vejen til Gud. Saa har de i de sidste Aar ordnet et Sommermøde, der begynder med Gudstjeneste i Kirken, hvor en Præst og en Missionær taler; efter en Pause samles alle de, der vil deltage, — og hele Sognet er indbudt ved Løbesedler — i den festligt smykkede Gymnastiksal, hvor der for Rationeringen blev givet Aftensmad og nu Kaffe med magtige Bjerge af Hvedebrød. Ved Bordet tager saa den ene og saa den anden Ordet for korte Vidnesbyrd, og efter et lille Ophold holdes der Slutningsmøde, væsentlig for de unge.

De Møder har samlet steds flere og flere Deltagere, og de oftervillige Indbydere har Glæde af dem; ikke mindst festligt er det at se Balkonen tætpakket med smaa glade Børn, — det er dem, der skal bære Østhimmerland ind i en god Fremtid! At der ved Festen ofres over 400 Kr. til Indre og Ydre Mission, er ikke et af de ringeste Livstegn; det er jo mange Penge i de Egne.

Et andet Livstegn er, at Østhimmerland nu har sit eget Kredsforbund af Dansk-Missions-selskab og yder ikke lidt til Hedningemissionen derude; det var utænkeligt for blot faa Aar siden.

Men naar jeg saa sidder stille og tænker paa den Egn, som jeg har gennemstrejft — og gennemprædiker — paa Kryds og tværs, og tænker paa de mange store Byer med de saa ofte tomme Kirker, paa den megen Drukkenskab, man kan være Vidne til, men ogsaa paa den store og stærke Afholdsbævegelse paa visse Egne, paa de slemme Eder, man hører i Tøgene, men ogsaa paa de mange Møder, der samlede saa mange, mange Mennesker, og paa al den Offervillighed og selvfornægtende Kærlighed, man har mødt deroppe mod Nord, — naar jeg tænker paa alt, hvad der er prædikeret, og paa alle de gode Mænd, der har talt, — i Østhimmerlands Hovedstad, Hadsund, har sikkert nogle af vore allervarmeste Mænd ført Guds Riges Sag frem med Vilhelm Beck og Pastor Busch i Spidsen, saa gaar min Sjæl ad Bønnens Veje, og jeg sender en stille Tanke mod Nord, til det skønne Land med Dal og Bakker fagre og siger Gud Tak for Østhimmerland!

NY UDGAVE AF

Oliebladet

med dansk Tekst paa den ene Side og engelsk paa den anden. 100 forskellige Kort i en net og holdbar Æske. Pris 50 Cents.

Gode Vilkaar til Agenter og Forhandlere.

Danish Luth. Publ. House, Blair, Nebr.

Tryksager

Al Slags Trykkeriarbejde udføres smukt og godt til rimelige Priser.

Dan. Luth. Publ. House, Blair, Nebr.

DANA COLLEGE

begynder Efteraarsterminen 21. September, 1920. Tilbyder Undervisning i:

Højskole: General and Pro Seminary. Normal uddanner til at tage County og State Examiner. Forretning, Bogføring og Stenografi. Collegiet har et fireaarigt Kursus. Musik: Klaver, Orgel, Violin og Sang.

For Efteraarsterminen: Undervisning, Kost og Logi \$7 per Uge. Elever maa selv forsyne sig med Sengeklæder. Skriv efter Katalog.

DANA COLLEGE.

What's wrong with the World?

A new Book on some of the Great Questions of the Day. By Rev. G. H. Gerberding, D. D.

You may not concur in every point with the Doctor's diagnosis; and you may not always like his prescription, but in all events you want to read his book. It has food for thought.

Price 75c, net. Danish Luth. Publ. House, Blair, Neb.

Ten Years near the German Frontier

The Fascinating Story of an American Diplomat's Ten Years in the "Listening Gallery of Europe."

By Maurice Francis Egan. Former Minister to the Court of Denmark.

Price \$3.00 net.

Dan. Luth. Publ. House, Blair, Nebr.

Bøger fra Danmark

I en stor Sending Bøger lige modtaget fra Danmark findes blandt andet følgende:

N. P. Madsen: Husandagtsbog	\$3.00
N. P. Madsen: Husandagtsbog, Guldsnit	4.00
N. P. Madsen: Ordet	1.20
N. P. Madsen: Povl	.40
N. P. Madsen: Ole	.40
N. P. Madsen: Paa Flugt	.40
Oluf Olesen: Livet, Andagtsbog	1.50
Goszner: Skatkiste, Andagtsbog	2.00
Olaf Ricard: Tag og Læs, Andagtsbog	4.50
Matthiesen: Stilhed og Styrke, Andagtsbog	4.00
Krags: Daglig Andagtsbog	3.20
Vilh. Beck: Nyt og Gammelt	4.00
Vilh. Beck: En lille Skatkiste	5.00
Luthers Bibelske Skatkiste	2.00
Hjemmets Bogsamling 1916 (Weilbach: Søster Dorothe Ricard: For os; Fibiger: Frelsens Vished, Troens Sejr)	2.50
1918 (Fibiger: Guld kristne; Ricard: Lær os at bede; Hocking: Det forhaandede Kors)	2.50
1919. (Egeberg: Af et Ungdomsliv, Vilh. Beck: Erindring fra mit Liv; Fibiger: Kongespejlet; Skov. Petersen: Vil du frem)	3.00
C. Moe: Naaden og Sandheden	4.00
Gunnar Engberg: De unge Aar	1.20
Gunnar Engberg: Den unge Mand	.70
Fibiger: Forstgaaer du	.80
Indre Missions Sangbog med Tillæg	.75
Indre Missions Sangbog med Melodier	2.00
Salmebog for Søndagsskoler med Melodier	1.60
Laurits Petersen: „En Krise“	2.80
Laurits Petersen: „En Krise“ i Omslag	2.00
Skovgaard Pedersen: „Tegn og Tider“	1.50
Ussing: Troens gode Strid	3.20
Ussing: Evangeliets Sejrsgang	4.00
Ussing: Tale i Haderslev, Frue Kirke	.40
Fibiger: Guds Lam	1.40
Fibiger: Guld kristne	2.00
Bielefeldt: Melodier	3.40
Berggren og Barnekov Melodier	2.80
Danmarks Melodier I, II, III, Del, hver	1.60
Jømmebibel Nr. 24	2.50
Storstillet Bibel Nr. 57	3.00
Testament Nr. 12	2.00
Testament Nr. 12A	1.50
Morten Larsen: Livstanker I	1.50
Morten Larsen: Livstanker II	2.00
Koch: Tidsbølger	1.60
Dannebrog i Missionens Tjeneste	.50
Haabets Sange	.60
Livet i Gud	.15
Videnskab og Tro	.60
Formeren	.10
Ægte Solstraaler fra Naadens Himmel	.15
Kildeby: Din Juleglæde	.10
Blauenfeldt: Præsten O. C. Ipsen	.15
Blauenfeldt: To Vækkelser i Vest Himmerland	.15
Ingeborg: Brydningstider i et jydsk Landsogn	.25
Sorensen: De som gaar med	.15
Roskilde Konvent Salmebog V 98	4.20
Carl Christensen: Christian Student	1.50
Carl Christensen: Det Unge Mandskab	1.90

DAN. LUTH. PUBL. HOUSE, Blair, Nebr.